

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter

Semmelweis Egyetem ÁOK
Családorvosi Tanszék

2019. szeptember 26.

Oktatás, kutatás, gyógyítás: 250 éve az egészség szolgálatában

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> | Családorvosi Tanszék
Dr. Torzsa Péter

Bevezetés

- A depresszió 322 millió embert érint világszerte (4,4%).¹
- 2017 óta a depresszió a leggyakoribb oka a munkaképesség-csökkenésnek.
- 2030-ra a betegségteher legnagyobb részét képezi majd²

¹ Depression and Other Common Mental Disorders. Global Health Estimates. World Health Organization. 2017. pp: 8
²World Federation for Mental Health. DEPRESSION: A Global Crisis. Available from: http://www.who.int/mental_health/management/depression/wfmh_paper_depression_wmh_2012.

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok prevalenciája

	élettartam prevalencia	1-éves prevalencia	1-hónapos prevalencia
Major depresszió			
Nemzetközi	4,6-15,7%	3,4-5,2%	1,5-5,2%
Magyar	15,1%	7,1%¹/7,3%²	2,6%
Bipoláris megbetegedés			
Nemzetközi	0,5-5,5%	0,3-1,7%	0,01-0,6%
Magyar	5,1%	1,1%	0,5%
Disztímia			
Nemzetközi	1,7-10,4%	-	0,8-4,5%
Magyar	4,5%	0,8%	0,5%

1Szádóczy et al.: J Affect Disord, 1998., 2 Torzsa, P. et al.: Neuropsychopharmacologia Hungarica. 2008. 265 – 270.

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> | Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban | Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

	Élettartam-prevalencia	1-éves prevalencia	1-hónapos prevalencia
Major depresszió			
Magyar	15,1%	7,1% ¹ /7,3% ²	2,6%
Nő	19,7%	9%	3,2%
Férfi	9,2%	4,7%	1,8%

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> | Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban | Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

A hangulatzavar felismerését befolyásolja az alapellátásban

Az orvos által regisztrált panasz

```

    graph TD
      A[Az orvos által regisztrált panasz] --> B[pszichés jellegű]
      A --> C[szomatikus jellegű]
      B --- D[A depresszió 81%-át ismeri fel]
      C --- E[A depresszió 10%-át ismeri fel]
  
```

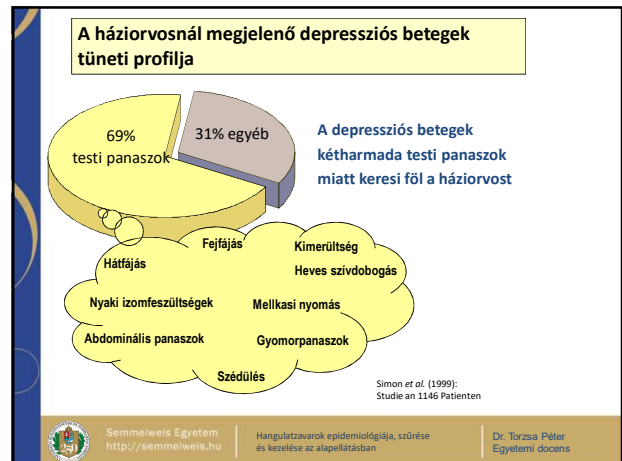
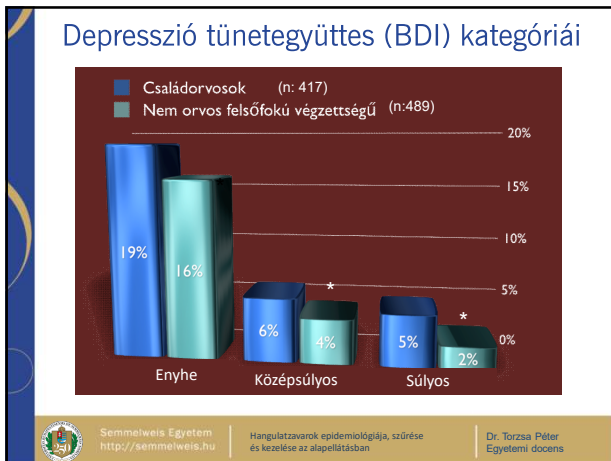
Szádóczy E. Hippocrates. 2004;6:63-66.

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> | Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban | Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

A hangulatzavarok felismerését akadályozó tényezők

Betegfüggő ok	Orvosfüggő ok
<ul style="list-style-type: none"> Nem tekinti betegségnek Gyógyíthatatlannak tartja Fél a stigmatizációtól Szomatikus panaszokat helyez előtérbe Információ hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> A képzés elsősorban organikus irányú A pszichiátriai zavart gyakran bizonytalan területnek tekinti Időhiány Kizárólag az egyidejűleg fennálló testi betegséget észleli Tévhit

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> | Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban | Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

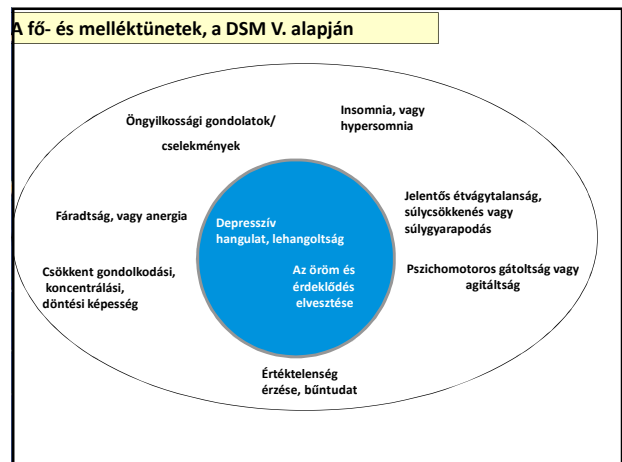

Cry for help

- ↪ Az öngyilkosságban meghaltak 70-75%-a keresi fel a háziorvosi szolgálatot a halálát megelőző évben
- ↪ Az utolsó 4 hét során ez az arány 40-45%
- ↪ De az orvoshoz fordulás fő oka legtöbbször valamilyen testi betegség vagy panasz.

Edvard Munch: A sikoly

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Major depresszió fő- és melléktünetei DSM V.

Tünetek	
Depresszív hangulat, lehangoltság	✓
Az öröm és érdeklődés elvesztése	✓/-
Insomnia, vagy hypersomnia	✓
Jelentős étvágytalanság, súlycsökkenés vagy gyarapodás az elmúlt időszakban	✓
Pszichomotoros gátoltság vagy agitáltság	✓
Értéktelenség érzése, büntudat	-
Csökkent gondolkodási, koncentrációs, döntési képesség	✓/-
Fáradtság, vagy anergia	✓
Öngyilkossági gondolatok/cselekmények	-

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

- ### Depresszió rizikótényezői
- Női nem (nő : férfi arány 1,6-3,1 : 1)
 - Idős életkor
- Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Életkor

- 0-6 hét: újszülöttkor
- 6 hét-1 év: csecsemőkor
- 1-6 év: kora gyermekkor
- 6-14 év: gyermekkor
- 14-18 év: serdülőkor
- 18-65 év: felnőttkor
- 65-80 év: időskor** Idősödés (60-70)
- 80 év felett: aggkor** Időskor (70-80)

Csontváry: Óreg halász

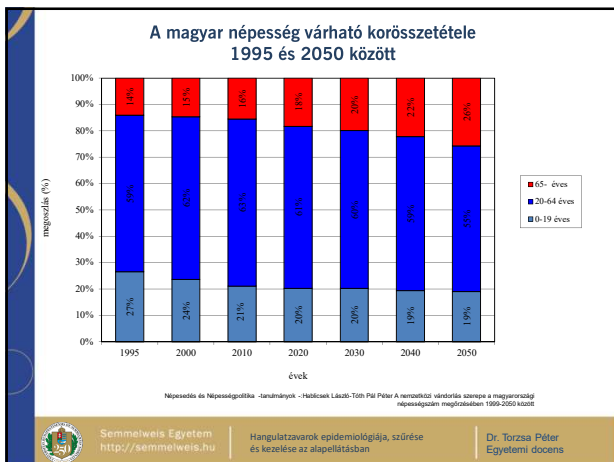
Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

A világ 6,8 milliárd lakosa közül több mint 600 millió 65 évnél idősebb, számuk az előrejelzések szerint 2050-re kétmilliárdra nő

Frieda Kahlo: Dona Rosita Morillo

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Időskori depresszió

- Aluldiagnosztizált
- Súlyos depresszió 5-10%-ban fordul elő
- Testi betegségben szenvedők között elérheti az 50%-ot, szociális otthonokban akár 30-40%-ot
- Pseudodemencia oka lehet a depresszió

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Demenciához társuló viselkedészavarok és pszichotikus tünetek (BPSD)

Szorongás 50%

Depresszió 50%

Alás-ébredlést ritmus zavara 40%

Agitáció 60-70%

Pszichózis 40-50%

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

A pseudodemencia és a demencia elkülönítése

Ismérvek	Pseudodemencia	Demencia
Családi anamnézis	Affektív betegség	Demencia
Egyéni kórelőzmény	Depresszió (esetleg mánia)	Személyiségváltozás
Magatartás a vizsgálatnál	„Nem tudom” válaszok	Együttműködő, készséges
Teljesítmény	Indokolatlanul hullámzó	Egyenletes, de hamar fárad
Sikerélmény a vizsgálatnál	Nincs	Van
Mimika	Közömbös	Kifejezestelen
Öngyilkossági gondolatok	Vannak	Nincsenek

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Időskori depresszió okai

- Veszteség élmények
- A testi egészség megromlása
- Krónikus betegségek
- Nyugdíjazás
- Egyedüllét
- Az étellel kapcsolatos elégedettség-érzés hiánya
- A szociális támasz hiánya
- Súlyosan beteg hozzátartozó ápolása
- Szegénység
- Intézeti elhelyezés

Picasso: Az öreg gitáros

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Időskori depresszió Tévhitek

- A hangulati élet megromlása természetes velejárója az öregedésnek
- Az időskor szükségszerű nyomorúság
- A gyógyszeres kezelés időskorban veszélyes
- A pszichológiai intervenciók fogadására az idős egyén személyisége már rugalmatlan

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Depresszió rizikótényezői

- Női nem (nő : férfi arány 2-2,5:1)
- Idős életkor
- Depresszió, öngyilkosság a családban

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Journal of Affective Disorders 117 (2009) 202–204

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of Affective Disorders

Journal homepage: www.elsevier.com/locate/jad

ELSEVIER

Brief report

Family history of suicide: A clinical marker for major depression in primary care practice?

Peter Torzsa^a, Zoltan Rihmer^{b,*}, Xenia Gonda^{b,c}, Nora Szokontor^d, Bea Sebestyén^e, Gabor Faludi^b, Laszlo Kalabay^a

^a Department of Family Medicine, Katolikus Klinikai Központ, Semmelweis University, Faculty of Medicine, Katolikus utca 4, 1125 Budapest, Hungary
^b Department of Clinical and Theoretical Mental Health, Katolikus Klinikai Központ, Semmelweis University, Faculty of Medicine, Katolikus utca 4, 1125 Budapest, Hungary
^c Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, Semmelweis University, Faculty of Medicine, Nagyvárad tér 4, 1089 Budapest, Hungary
^d Department of Pharmacy Administration, Semmelweis University, Hűvös köz utca 7-9, 1092 Budapest, Hungary
^e National Centre for Healthcare Audit and Inspection, Váci utca 174, 1138 Budapest, Hungary

ARTICLE INFO ABSTRACT

Article history:
Received 1 December 2008
Received in revised form 9 January 2009
Accepted 9 January 2009
Available online 10 February 2009

Background: The aim of this study was to investigate the family history of suicide among primary care patients with or without current major depressive episode (MDE).
Methods: This study was performed in 2 GP practices in Budapest on 255 consecutively investigated primary care attendees. The diagnosis of current MDE (symptomatic MDE or MDE in partial remission) was made by the Hungarian version of the Primary Care Evaluation of

Depresszió rizikótényezői

- Női nem (nő : férfi arány 2-2,5:1)
- Idős életkor
- Depresszió, öngyilkosság a családban
- Rossz családi légkör
- Súlyos korai negatív életesemények
- Súlyos aktuális pszichoszociális stresszorok (konfliktusok, közeli hozzátartozó halála, válás, romló testi egészség)

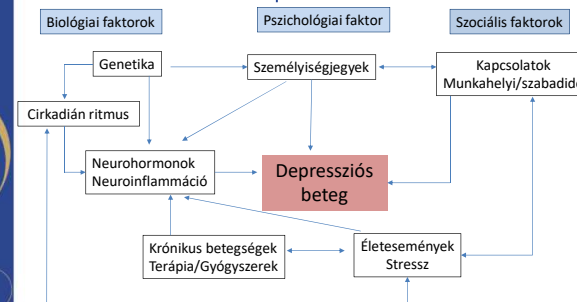

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

A biológiai, pszichológiai és szociális faktorok kapcsolat

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Szociális rizikófaktorok

- Családi állapot (özvegy, elvált, külön él, csonka család)
- Szociális támogatás hiánya, szociális izoláció
- Alacsony iskolai végzettség
- Alacsony jövedelem, rossz szociális helyzet
- Foglalkozás (nyugdíjas, rokkantnyugdíjas, munkanélküli, segédmunkás, eltartott, háztartásbeli)

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Depresszióra hajlamosító betegségek

- Anyagcsere-betegség (DM, Cushing, hypothyreosis)
- Krónikus fájdalom (derékfájás, fejfájás, migrain)
- Mozgáskorlátozottság
- Daganatos betegségek
- Szívkoszorúér-betegség (ISZB, szívinfarktus)
- Neurológiai kórképek (stroke, epilepsia, Parkinson-kór, demencia)
- Szorongásos betegségek (pánik, kényszer)
- Alkoholizmus, drogbetegség
- Fertőzések (HIV)
- Táplálkozási zavarok (vitaminhiány, anaemia, obesitas)

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Depresszió hatása egyéb betegségekre

- ↳ Egyes betegségek prevalenciáját növeli
- ↳ Prognózist, mortalitást rontja
- ↳ Testi tünetek megjelenését provokálhatja
- ↳ Tünetek intenzitását növeli

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

A depresszió egészségügyi következményei

- Szoros kapcsolat van az önkárosító magatartásformák és a depresszió között.
- Legnagyobb veszély az öngyilkossági kísérlet, öngyilkosság (15-19%).

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

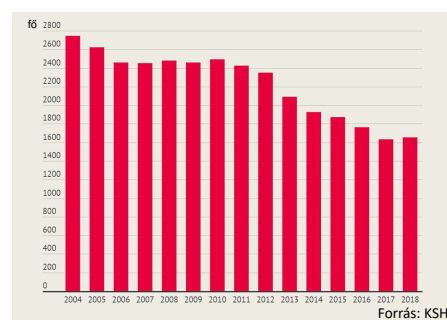
Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

% Suicide Rate by Country by Population 2019
Source: World Health Organization (Suicide Rates 2019)

* Rates are per 100,000 people

Flag	Name	Suicide Rank	Total Suicide Rate	Male Suicide Rate	Female Suicide Rate	Total Per Year
	Lithuania	1	31.9	58.1	9.5	894
	Russia	2	31	55.9	9.4	45,178
	Guyana	3	29.2	43.7	14.4	227
	South Korea	4	26.9	38.4	15.4	13,765
	Belarus	5	26.2	46.9	8.2	2,477
	Suriname	6	22.8	34.7	10.9	131
	Kazakhstan	7	22.5	38.3	7.6	4,122
	Ukraine	8	22.4	41.1	6.3	9,911
	Latvia	9	21.2	37.6	7.3	409
	Lesotho	10	21.2	17.8	24.4	447
	Belgium	11	20.7	27.8	13.8	2,377
	Hungary	12	19.1	29.7	9.6	1,854
	Slovenia	13	18.6	30.4	6.9	386
	Japan	14	18.5	26	11.4	23,532
	Uruguay	15	18.4	29.2	8.3	636
	Estonia	16	17.8	30.6	6.6	235
	France	17	17.7	23.9	11.7	11,503

Öngyilkosságok száma Magyarországon 2004–2018

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Öngyilkosságok száma nemenként

Öngyilkossági rizikófaktorok

- Súlyos major depressziós epizód, súlyos akut szorongásos állapot
- Korábbi öngyilkossági kísérlet, öngyilkossági gondolatok
- Öngyilkosság vagy öngyilkossági kísérlet az 1. és/vagy 2. fokú rokonoknál
- Korábbi mánia vagy hipománia
- Reménytelenség, önvádolás
- Komorbid alkoholabúzus, akut alkoholhatás
- Krónikus testi betegségek
- Nemrég történt kórházi elbocsájtás

Rábesz, Z., Blásek, P., Hargittay, Cs., Kalabay, L., Torzsa, P.: Depresszió, szorongás és az öngyilkos magatartás. Felmérés és ellátás. LAM 28:287-292. (2018)

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Öngyilkossági rizikófaktorok

- Hiányzó orvosi, szociális, illetve családi támogatás
- Korai (20 év alatti) betegségkezdés, bipoláris betegségben dominálónan depressziós lefolyás
- Agresszív, impulzív, pesszimista személyiségvonások
- Ciklotím, depressziós, szorongásos és irritábilis temperamentum
- Korai negatív életesemények
- Aktuálisan fennálló negatív élethelyzet
- Akut pszichoszociális stresszorok

Rábesz, Z., Blásek, P., Hargittay, Cs., Kalabay, L., Torzsa, P.: Depresszió, szorongás és az öngyilkos magatartás. Felmérés és ellátás. LAM 28:287-292. (2018)

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Öngyilkosság szempontjából protektív tényezők

- Jó családi és szociális támogatás
- Terhesség és poszt partum időszak
- Nagy gyermekszám
- Aktív (nem formális) vallásosság,
- Halálos szuicid módszerek visszaszorítása
- Hiperszomnia és fokozott étvágy
- Hipertím temperamentum
- Az affektív betegek pszichoterápiás és gyógyszeres kezelése

Rábesz, Z., Blásek, P., Hargittay, Cs., Kalabay, L., Torzsa, P.: Depresszió, szorongás és az öngyilkos magatartás. Felmérés és ellátás. LAM 28:287-292. (2018)

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

A depresszió egészségügyi következményei

- Szoros kapcsolat van az önkárosító magatartásformák és a depresszió között.
- Legnagyobb veszély az öngyilkossági kísérlet, öngyilkosság (15-19%).
- Alkoholfogyasztás
- Szekunder gyógyszerabúzus (nyugtatók, alatók, stimulánsok)
- Drogfogyasztás
- Dohányzás

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Depresszió és krónikus szomatikus betegségek

Krónikus betegek 28,5 %-a depressziós
Nő-férfi arány: 2:1

Neurológiai betegek: 40-55%

Daganatos megbetegedés: 25-39%

Diabetes: 28-32%

Szívkoszorúér-betegség: 16-19%

Hypothyreosis: 24,2%

COPD: 26,6%

Asthma: 25,6%

WHO Global Burden of Disease, Adult Mortality, 1990-2020 <https://www.who.int/globalburden/disease/gbdadultmortality>

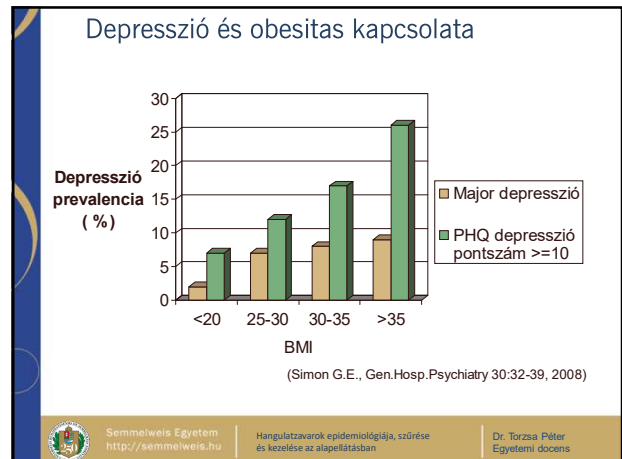
WHO Global Burden of Disease, GBD Estimates, 2010-2015, WHO region https://www.who.int/globalburden/disease/gbdglobalburdenofdisease_2015.pdf?ua=1

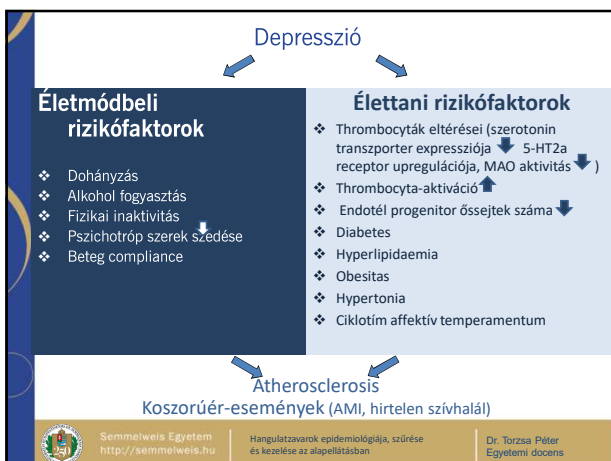
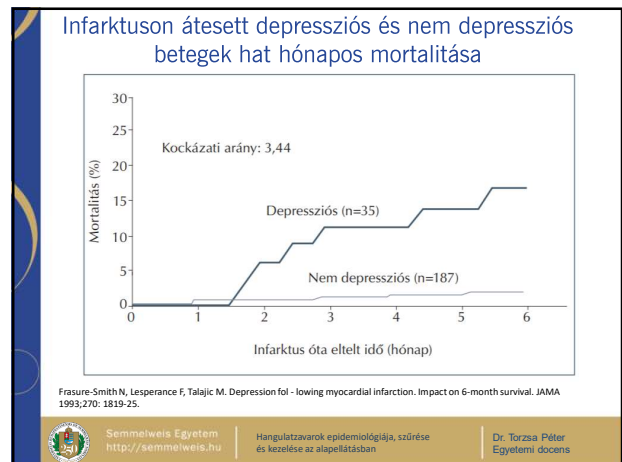
Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

- ### A depresszió egészségügyi következményei
- Gyakoribb hospitalizáció
 - Csökkent immunológiai aktivitás
 - Fertőzésekkel szembeni fogékonyság nő
 - Alvászavarok
 - Étvágy- és testsúlyproblémák
 - Kardio-, cerebrovaszkuláris betegségek és daganatok gyakoribb előfordulása és rosszabb prognózisa
- Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> | Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban | Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

- ### A diabetes és a depresszió epidemiológiája
- Diabeteses betegekben a depresszió klinikai tüneteinek prevalenciája 31%¹.
 - A depressziós betegek körében 65%-kal nagyobb a diabetes kialakulásának rizikója.
 - A diabetes és a depresszió prognózisa jelentősen rosszabb komorbiditás esetén, tekintettel a szövődményekre, a terápiarezisztenciára és a halálózásra².
- ¹ Anderson et al. Diab Care, 24 (6):1069-178, 2001
² Lloyd CE et al. The epidemiology of depression and diabetes. In: Depression and Diabetes. Katon W, Maj M, Sartorius N (eds). Chichester: Wiley, 2010.
- Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu> | Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban | Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Depresszió-diabetes

- 42 vizsgálat (21 351 cukorbeteg) metaanalízise
- Diagnosztikai módszertől függetlenül
- Kétszer gyakoribb a depresszió cukorbetegek körében (OR 2,0; 95%-os CI 1,8–2,2)

Anderson RJ, Freedland KE, Clouse RE, et al. Diabetes Care. 2001;24(6):1069-76

SEMMELEIS EGYETEM® <http://semmelweis.hu> Dr. Hargittay Csenge: Szorongás, depresszió és az affektív temperamentum-típusok előfordulása 2-es típusú cukorbetegségben

Depresszió-diabetes

(Moussavi et al., Lancet 2007;370:851-858).

SEMMELEIS EGYETEM® <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

A depressziós cukorbetegek gyakrabban veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat

From Eggede LE. Medical costs of depression and diabetes. In: Depression and Diabetes. Katon W, Maj M, Sartorius N (eds). Chichester: Wiley, 2010

SEMMELEIS EGYETEM® <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

2010 MAGYAR KÖZLÖNY • 35(141) 1001-1006

3. melléklet a 28/2017. (X. 25.) EMMF rendelethez
3. számú melléklet a 4/2006. (II. 23.) Kormányrendelet-hez

Hátrányos helyzetűek a 18 év feletti bejelentkezési kötelezettség elfűlása esetén

1. Csakláb anamnézisének 65 éves életkor alatti páciensek esetén kitöltendő a követező:

	ANNA		TETHE		CSIKMÁS		MAYVIZD, MAJIBÉK, HANGULATZAVAROK, ELŐZŐSŐR VÁRDAKÖZVETÉS	
	szűrés	kezelés	szűrés	kezelés	szűrés	kezelés	szűrés	kezelés
Szűrés/kezelés/terápia: infarktus								
Diagnózis/kezelés/terápia: magas vérnyomás								
Szűrés/kezelés/terápia: cukorbetegség								
Kezelés/terápia: 1-es típusú, 2-es típusú, típusa nem ismert								
Várandorosság/kezelés/terápia: Legelőt megelőző betegség								
Kezelés/terápia: Csakláb anamnézisének kitöltés/terápia								
Diagnózis/kezelés/terápia: más, genetikai betegség, autoimmun betegség stb.)								

Csaklábban halmozó egyéb megbetegedések (fentieken kívűli megbetegedések felfedezése, például trombózis/halám, angiolízis, depresszió, genetikai betegség, autoimmun betegség stb.)

SEMMELEIS EGYETEM® <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Rövid Reménytelenség Skála

	Eggyáltalán nem igaz	Részben igaz	Nagymértékben igaz	Teljes mértékben igaz
1. Sötétben látom a jövőmet.	0	1	2	3
2. Sosem fognak úgy alakulni a dolgok, ahogy én akarom	0	1	2	3
3. Főlöskéges igazán törni magam valamiért, amit akarok, mert valószínűleg úgysem érem el.	0	1	2	3
4. Úgy látom, hogy a jövőm reménytelen és a helyzetem nem fog változni.	0	1	2	3

SEMMELEIS EGYETEM® <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

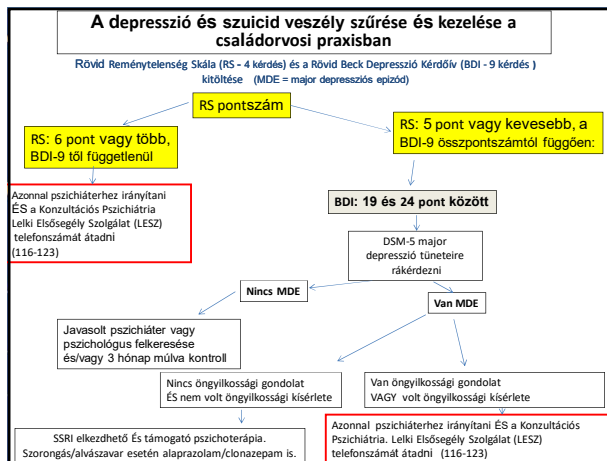
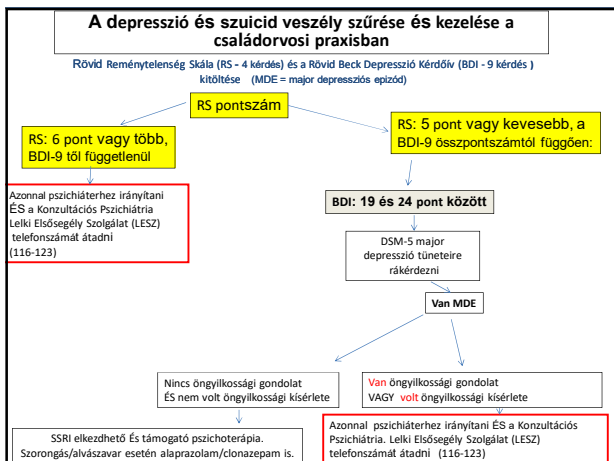
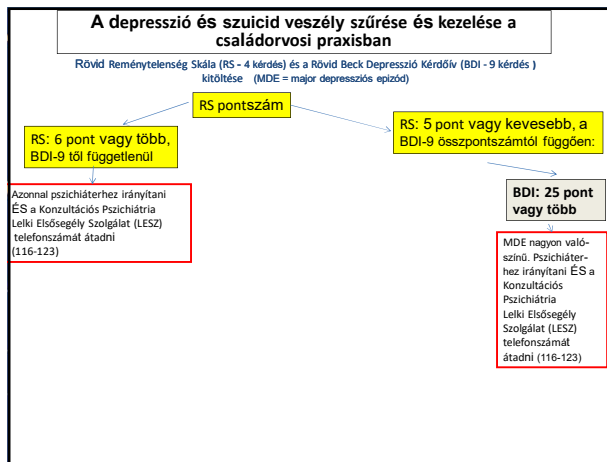
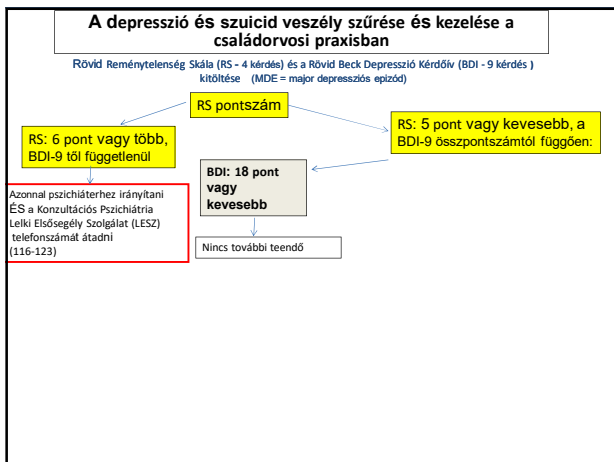
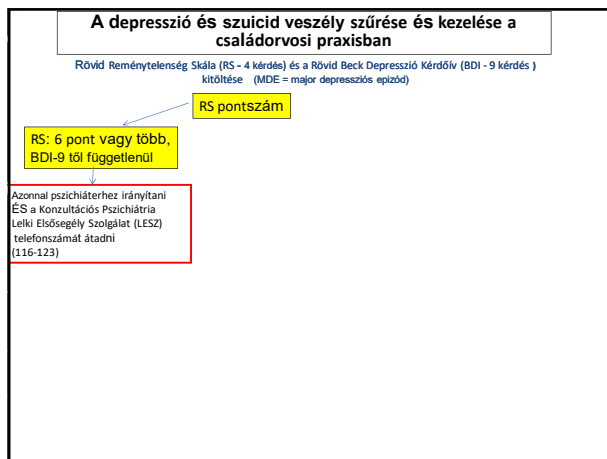
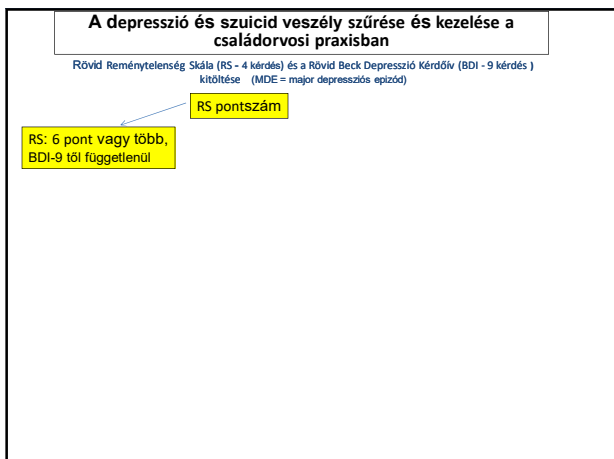
Beck Depresszió Kérdőív (1961)

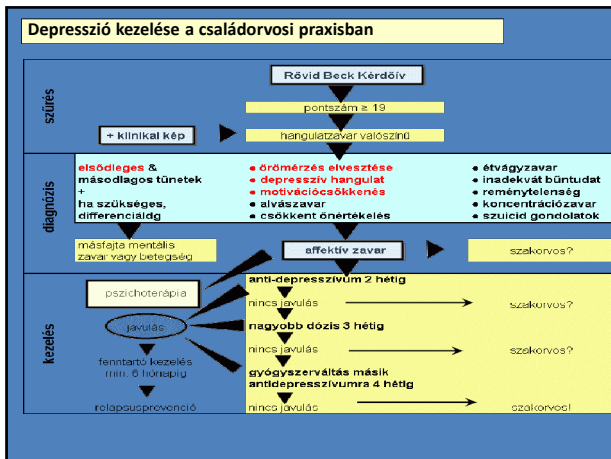
- szűrésre, a depressziós tünetek mérésére és állapotkövetésre alkalmas önjellemző skála¹
- kognitív és szomatikus csoport
- súlyossági fokok: <9 pont: *normál*; 10-18 pont: *enyhe*; 19-24 pont: *középsúlyos*; >24 pont: *súlyos* depresszió tünetek¹
- kvantitatív, önkitöltős kérdőív; hazai mintán is standardizált²

Aaron T. Beck

¹Beck et al. Arch Gen Psychiatry 4: 561-571, 1961
¹Beck et al. Clin Psychol Rev 8: 122-32, 1988
¹Lusman et al.: Psychosom Med 59: 24-31, 1997
²Kopp, Skrabski: Végeken 2: 4-24, 1990
²Kopp: Psychosomatic booklets 2: 1-35, 1985

SEMMELEIS EGYETEM® <http://semmelweis.hu> Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban Dr. Torzsa Péter Egyetemi docens

Praxisközösség?

- Az országban eddig mintegy 750 praxis működik praxisközösségben, mely 1,4 millió páciens ellátását jelenti.

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu>
Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban
Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Újlipótvárosi praxisközösség

- 5 felnőtt családorvos
- 1 gyermekorvos
- 6 asszisztens
- Védőnő
- Népegészségügyi koordinátor
- Dietetikusok
- Pszichológus**
- Trénerok
- Tánc tanár**
- Egyéb szakorvosok (hipertanológus, angiológus, pulmonológus, **pszichiáter**)

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu>
Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban
Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Szűrésre használt eszközeink

- 2 db ABPM
- 1 db Mobil-O-Graph
- 1 db Bozo ABI-100 system
- Spirométer
- Mini labor (vizelet, CRP, D-dimer, Troponin)

Semmelweis Egyetem <http://semmelweis.hu>
Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban
Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Szűrésre használt kérdőíveink

- Beck Depresszió Kérdőív
- HAS (Hospital Anxiety Scale)
- OSAS szűrőkérdőív
- IRLS (International Restless Legs Syndrome Study Group Rating Scale for restless legs syndrome)
- Mini Mental Scale
- Órarájzoló teszt
- Egészségértés kérdőív

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Pszichológus

- Pszichoterápia
- Autogén tréning
- Testsúlycsökkentés támogatása csoportos foglalkozással
- Hosszabb időtartamú konzultációk

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Táncterápia

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

A depresszió kezelésében a családorvosnak fontos szerepe van

- ↪ a depresszió korai felismerésében
- ↪ több éve ismeri a beteget, családi körülményeit, gyógyszeres kezelését
- ↪ a beteg könnyebben elfogadja a kezelés szükségességét

Aktív konziliáriusi, betegcentrikus kapcsolat a családorvos és a pszichiáter/pszichológus között

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Az előadás fő üzenetei

- ↪ A depresszió egy éves prevalenciája 7,3% Magyarországon, krónikus betegségekből 2-3-szor gyakoribb az előfordulása.
- ↪ Fontos feladat a depressziós tünetek rutinszerű szűrése a krónikus betegek körében a Rövid Reménytelenség Skálával és a Beck Depresszió Kérdőív segítségével.
- ↪ A családorvos gondozási munkáját segítheti a praxisközösség keretén belül pszichológus, pszichiáter alkalmazása (konzultációs pszichiátria).

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Köszönöm a figyelmüket!

Semmelweis Egyetem
http://semmelweis.hu

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése
és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

Szakedolgozat/rektori pályamunka témák

Optimális és költséghatékony vérnyomáscsökkentő kezelés
Dr. Torzsa Péter

Szorongás és depresszió problémaorientált megközelítése a családorvosi gyakorlatban
Dr. Szabó János, Dr. Torzsa Péter

Az alvási apnoe szindróma összefüggése más rizikófaktorokkal, szűrés a praxisban
Dr. Ádám Ágnes, Dr. Torzsa Péter

Az elhízás korszerű kezelése a családorvosi gyakorlatban
Dr. Torzsa Péter

Depresszió és öngyilkosság előfordulása a családorvosi praxisban
Dr. Torzsa Péter

Alvászavarok előfordulása, szűrése, kezelése az alapellátásban
Dr. Torzsa Péter

A praxisközösségek szerepe a páciensek életmódváltásában, gondozásában
Dr. Torzsa Péter

 Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens

 Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Hangulatzavarok epidemiológiája, szűrése és kezelése az alapellátásban

Dr. Torzsa Péter
Egyetemi docens